

เอกสารประกอบการสอน

ชุดวิชา 91466 การผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

หน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

อาจารย์เจนณรงค์ เทียนสว่าง

สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
แบบประเมินตนเองก่อนเรียน	3
แผนผังความคิดประจำหน่วย	6
แผนการสอนประจำตอนที่ 1.1	9
สาระสำคัญเรื่องที่ 1.1.1	10
สาระสำคัญเรื่องที่ 1.1.2	12
กิจกรรมตอนที่ 1.1	15
แผนการสอนประจำตอนที่ 1.2	16
สาระสำคัญเรื่องที่ 1.2.1	17
สาระสำคัญเรื่องที่ 1.2.2	18
กิจกรรมตอนที่ 1.2	21
แผนการสอนประจำตอนที่ 1.3	22
สาระสำคัญเรื่องที่ 1.3.1	23
สาระสำคัญเรื่องที่ 1.3.2	25
กิจกรรมตอนที่ 1.3	27
แนวตอบกิจกรรม	28
แบบประเมินตนเองหลังเรียน	30
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน	32
บรรณานุกรม	33

แบบประเมินตนเองก่อนเรียนหน่วยที่ 1

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือก (1) (2) (3) (4) และ (5) สำหรับคำถามแต่ละข้อโดยใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าตัวเลือกที่นักศึกษาคิดว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

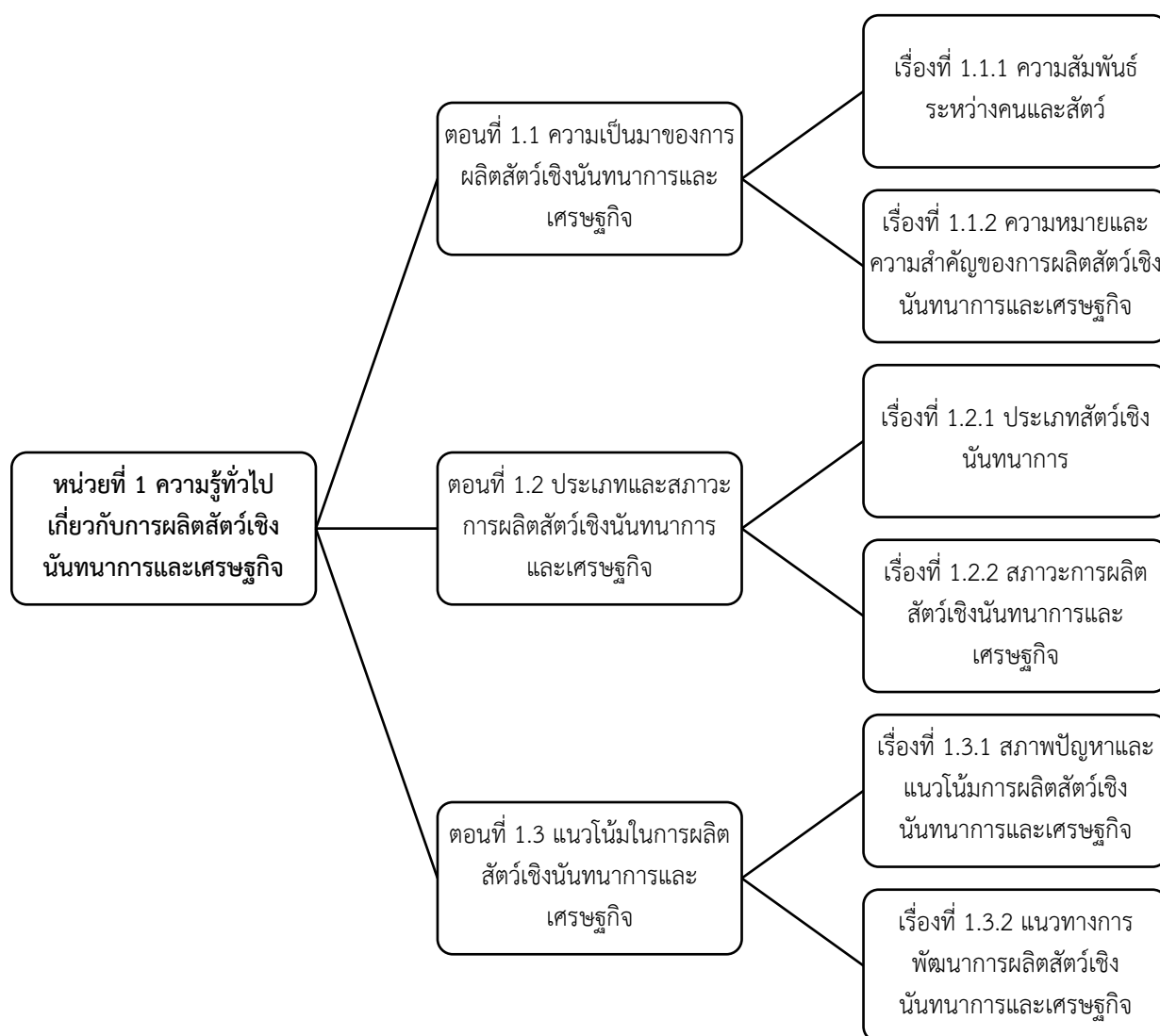
1. การที่มนุษย์ล่าสัตว์มากเกินไปจนความจำเป็นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์ในด้านใด
 - 1) มนุษย์และการกระจายของสัตว์
 - 2) มนุษย์กับการสูญพันธุ์ของสัตว์
 - 3) การใช้สัตว์เพื่อเป็นอาหาร
 - 4) การใช้สัตว์เพื่อการสงคราม
 - 5) สัตว์อันตรายและศัตรูของมนุษย์
2. การที่มนุษย์ฝึกสัตว์บางชนิดเป็นผู้ร่วมงานเป็นความสัมพันธ์ในฐานะผู้ให้บริการแก่มนุษย์ในด้านใด
 - 1) ใช้สัตว์เป็นอาหาร
 - 2) ใช้สัตว์เป็นพาหนะ
 - 3) ใช้สัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อนและผู้ร่วมงาน
 - 4) ใช้สัตว์เป็นวัตถุพิบในภาคอุตสาหกรรม
 - 5) ใช้สัตว์เพื่อการสงคราม
3. ข้อใด **ไม่ใช่** สิ่งที่มนุษย์ได้เปรียบสัตว์
 - 1) มีลักษณะทางร่างกายที่เอื้อต่อการใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต
 - 2) ชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม
 - 3) มีความสามารถในการเรียนรู้และการสื่อความหมาย
 - 4) มีการสะสมประสบการณ์และถ่ายทอดกันได้จนถึงชั้นลูกหลาน
 - 5) ในช่วงวัยเยาว์จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นในการเลี้ยงดู
4. ข้อใดคือความหมายของคำว่าสัตว์เลี้ยงสวยงามที่ถูกต้องที่สุด
 - 1) สัตว์ที่ปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมโดยธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปที่สิ่งมีชีวิตเหล่านั้นอาศัยอยู่
 - 2) สัตว์เลี้ยงที่มีคุณค่าและมีปริมาณมากพอที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ
 - 3) สัตว์ที่ถูกควบคุมโดยมนุษย์ ในเรื่องการให้อาหาร
 - 4) สัตว์เลี้ยงที่เลี้ยงไว้เพื่อความสวยงามเพลิดเพลินจะต้องเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีรูปร่างลักษณะสีขนสวยงามแปลกตา
 - 5) สัตว์ชนิดต่างๆ ที่มนุษย์นำมาดูแลเอาใจใส่ เพื่อใช้ประโยชน์
5. สัตว์เลี้ยงจะทำให้เราผ่อนคลายอารมณ์ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะตอนที่เรากลับมาทำงานเหนื่อยๆ หรือตอนที่เรามีความเครียดคือความสำคัญทางด้านมนุษย์ในข้อใด

- 1) สัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อนในยามยากของมนุษย์เสมอ
 - 2) สัตว์เลี้ยงสามารถทำให้มนุษย์มีสุขภาพที่ดีได้
 - 3) สัตว์เลี้ยงช่วยไม่ให้มนุษย์ขี้เกียจสันหลังยาว
 - 4) สัตว์เลี้ยงทำให้มนุษย์เรียนรู้ได้ดีมากขึ้น
 - 5) สัตว์เลี้ยงทำให้อารมณ์ของมนุษย์ดีขึ้น
6. การเลี้ยงสัตว์ ทำให้มนุษย์ต้องมีความรับผิดชอบในการดูแลเลี้ยงดูสัตว์เลี้ยงเป็นอย่างดี คือความสำคัญทางด้านมนุษย์ในข้อใด
- 1) สัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อนในยามยากของมนุษย์เสมอ
 - 2) สัตว์เลี้ยงสามารถทำให้มนุษย์มีสุขภาพที่ดีได้
 - 3) สัตว์เลี้ยงช่วยไม่ให้มนุษย์ขี้เกียจสันหลังยาว
 - 4) สัตว์เลี้ยงทำให้มนุษย์เรียนรู้ได้ดีมากขึ้น
 - 5) สัตว์เลี้ยงทำให้อารมณ์ของมนุษย์ดีขึ้น
7. สัตว์เลือดอุ่นที่มีการรักษาอุณหภูมิของร่างกายไว้ได้คงที่ประมาณ 40 องศา และขาหน้ามีลักษณะคล้ายกับขาของสัตว์เลี้ยงลูกหลาน คือสัตว์เลี้ยงเชิงนั้นหนากการและเศรษฐกิจประเภทใด
- 1) สัตว์ปีก
 - 2) สัตว์ใหญ่
 - 3) สัตว์เล็ก
 - 4) สัตว์น้ำ
 - 5) สัตว์กระเพาะเดียว
8. กวางพันธุ์ซุซ่าที่นิยมเลี้ยงกันอย่างแพร่หลายภายในประเทศ โดยเริ่มการนำเข้าพันธุ์กวางจากประเทศใด
- 1) ออสเตรเลีย
 - 2) นิวซีแลนด์
 - 3) นิวคาลิโดเนีย
 - 4) แคนาดา
 - 5) อินโดนีเซีย
9. การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ปลาทูจากต่างประเทศ ค่อนข้างมีอุปสรรคและเป็นการกีดกันทางการค้า คือปัญหาการผลิตสัตว์เชิงนั้นหนากการและเศรษฐกิจด้านใด
- 1) ปัญหาการขาดเงินลงทุน
 - 2) ปัญหาการหาปัจจัยการผลิต
 - 3) ปัญหาการขาดความหลากหลายของสายพันธุ์สัตว์เลี้ยง

- 4) ปัญหาเรื่องกฎหมายและข้อกำหนด
 - 5) ปัญหาจากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ
10. ข้อใด **ไม่ใช่** แนวทางการพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์จากสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ
- 1) การพัฒนาเพื่อเพิ่มผลผลิตภายในพันธุ์เดิมโดยปรับปรุงพันธุ์ให้มีผลผลิตสูงขึ้น
 - 2) ใช้สนับสนุนระบบการผลิตเชิงการค้า โดยใช้พันธุ์เดิมเป็นฐานในการผสมข้ามพันธุ์กับพันธุ์จากต่างประเทศ
 - 3) การเลี้ยงไว้เพื่อการอนุรักษ์ เพื่อเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน
 - 4) การให้เกษตรกรมีส่วนร่วมและเห็นความสำคัญของสัตว์เลี้ยง
 - 5) การลดปริมาณสัตว์เลี้ยงที่ไม่มีความจำเป็น
-

แผนผังความคิด

หน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

แผนการสอนประจำหน่วยที่ 1

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

ตอนที่

- 1.1 ความเป็นมาของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ
- 1.2 ประเภทและสภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ
- 1.3 แนวโน้มในการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

แนวคิด

1. ความสัมพันธ์ระหว่างคนและสัตว์เป็นปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างคนและสัตว์แบ่งออกเป็น 4 เรื่อง คือ มนุษย์และการกระจายของสัตว์ มนุษย์กับการสูญเสียพันธุ์ของสัตว์ สัตว์ในฐานะผู้ให้บริการแก่มนุษย์ และสัตว์อันตรายและศัตรูของมนุษย์ สำหรับสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจมีความสำคัญด้านต่างๆ ได้แก่ ความสำคัญทางเศรษฐกิจ ความสำคัญทางผลิตสัตว์ ความสำคัญทางด้านอาหาร ความสำคัญทางวัฒนธรรม ความสำคัญทางด้านสิ่งแวดล้อม ความสำคัญทางด้านมนุษย์ และความสำคัญทางด้านการบำบัดแก่มนุษย์

2. ประเภทของสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ แบ่งเป็นประเภทต่างๆ ได้เป็น 4 ประเภทดังนี้ สัตว์ใหญ่ หมายถึงสัตว์ที่มีขนาดใหญ่กว่ามนุษย์ มักจะเลี้ยงไว้เพื่อเป็นสัตว์เศรษฐกิจ และเลี้ยงไว้เป็นจำนวนมาก สัตว์เล็ก หมายถึงสัตว์ที่มีขนาดเล็กกว่าร่างกายของมนุษย์โดยทั่วไป มักจะเลี้ยงไว้เหมือนเป็นสมาชิกตัวหนึ่งในครอบครัว สัตว์ปีก เป็นสัตว์เลือดอุ่น ขาหน้ามีลักษณะคล้ายกับขาของสัตว์เลื้อยคลาน จะเปลี่ยนเป็นปีกเพื่อใช้สำหรับบิน สัตว์น้ำ เป็นสัตว์ที่อาศัยในน้ำหรือมีวงจรชีวิตส่วนหนึ่งอยู่ในน้ำหรืออาศัยอยู่ในบริเวณที่น้ำท่วมถึง สำหรับสภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ ประเทศไทยยังมีโอกาสและสิ่งเอื้ออำนวยมากมายที่จะเลี้ยงสัตว์ และผลิตผลิตภัณฑ์จากสัตว์เลี้ยง พร้อมทั้งดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ถ้ามีการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่และร่วมมือกันดำเนินการผลิตสัตว์เลี้ยงส่งออกต่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

3. ปัญหาการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ เป็นประเด็นสำคัญ เช่น ปัญหาเรื่องการขาดความรู้ทางวิชาการ ปัญหาการขาดเงินลงทุน ปัญหาเรื่องการหาปัจจัยการผลิต ปัญหาด้านการตลาด การขาดการรวมกลุ่มผู้ผลิตสัตว์เลี้ยง ปัญหาการขาดความหลากหลายของสายพันธุ์สัตว์เลี้ยง ปัญหาเรื่องโรคติดต่อ ศัตรู และข้อจำกัดของสัตว์เลี้ยง ปัญหาเรื่องกฎหมายและข้อกำหนด และปัญหาจากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ การพัฒนาการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ เลี้ยงสัตว์ต้องให้ความสำคัญ เรื่องแนวทางการพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์จากสัตว์เลี้ยง การพัฒนาตลาดสินค้าเพื่อสัตว์เลี้ยง มาตรการควบคุมสัตว์เลี้ยงในเมืองไทย มาตรฐานสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ นโยบายที่

เกี่ยวข้องกับการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ และการรวมกลุ่มการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาหน่วยที่ 1 จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความเป็นมาของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจได้
2. อธิบายประเภทและสภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจได้
3. อธิบายแนวโน้มในการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจได้

กิจกรรมระหว่างเรียน

1. ทำแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียนหน่วยที่ 1
2. ศึกษาเอกสารการสอนตอนที่ 1.1-1.3
3. ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายในเอกสารการสอนแต่ละตอน
4. ฟังรายการวิทยุกระจายเสียง
5. ชมรายการวิทยุโทรทัศน์
6. เข้ารับบริการการสอนเสริม (ถ้ามี)
7. ทำแบบประเมินผลตนเองหลังเรียนหน่วยที่ 1

สื่อการสอน

1. เอกสารการสอน
2. แบบฝึกปฏิบัติ
3. รายการสอนทางวิทยุกระจายเสียง
4. รายการสอนทางวิทยุโทรทัศน์
5. การสอนเสริม (ถ้ามี)

การประเมินผล

1. ประเมินผลจากแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ประเมินผลจากกิจกรรมและแนวตอบท้ายเรื่อง
3. ประเมินผลจากการสอบไล่ประจำภาคการศึกษา

เมื่ออ่านแผนการสอนแล้ว ขอให้ทำแบบประเมินตนเองก่อนเรียนหน่วยที่ 1 ในแบบฝึกปฏิบัติ แล้วจึงศึกษาเอกสารการสอนต่อไป

แผนการสอนตอนที่ 1.1

ความเป็นมาของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 1.1 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

1.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างคนและสัตว์

1.1.2 ความหมายและความสำคัญของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

แนวคิด

1. ความสัมพันธ์ระหว่างคนและสัตว์เป็นปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างคนและสัตว์แบ่งออกเป็น 4 เรื่อง คือ มนุษย์และการกระจายของสัตว์ มนุษย์กับการสูญพันธุ์ของสัตว์ สัตว์ในฐานะผู้ให้บริการแก่มนุษย์ และสัตว์อันตรายและศัตรูของมนุษย์ และเมื่อกล่าวถึง สัตว์ในฐานะผู้ให้บริการแก่มนุษย์ สัตว์จะให้ประโยชน์แก่มนุษย์ 4 ประการ ใช้เป็นอาหารและวัตถุดิบในอุตสาหกรรม ใช้เป็นสัตว์พาหนะ เป็นสัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อนและเป็นผู้ร่วมงาน และการใช้เป็นสัตว์เพื่อการสงคราม

2. การผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ หมายถึง การปฏิบัติเกี่ยวกับการเลี้ยงดูสัตว์ ซึ่งอาจจะ เป็นสัตว์พันธุ์พื้นเมือง หรือสัตว์เลี้ยงที่เลี้ยงไว้เพื่อความความสวยงามเพลิดเพลิน เพื่อให้สัตว์เจริญเติบโต มีผลผลิตจนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจได้ สำหรับสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจมีความสำคัญด้านต่างๆ ได้แก่ ความสำคัญทางเศรษฐกิจ ความสำคัญทางผลิตสัตว์ ความสำคัญทางด้านอาหาร ความสำคัญทางวัฒนธรรม ความสำคัญทางด้านสิ่งแวดล้อม ความสำคัญทางด้านมนุษย์ และความสำคัญทางด้านการบำบัดแก่มนุษย์

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 1.1 จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคนและสัตว์ได้
2. อธิบายความหมายและความสำคัญของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจได้

สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 1.1

ความเป็นมาของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 1.1.1

ความสัมพันธ์ระหว่างคนและสัตว์

สาระสำคัญ

ความสัมพันธ์ระหว่างคนและสัตว์เป็นปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างคนและสัตว์แบ่งออกเป็น 4 เรื่องด้วยกัน ประกอบด้วย

มนุษย์และการกระจายของสัตว์

มนุษย์อยู่ในฐานะที่จะนำพาสัตว์ให้กระจายไกลออกไป มีสัตว์หลายชนิดที่กระจายไกลออกไปด้วยการกระทำของมนุษย์บางชนิดถูกนำไปด้วยเหตุบังเอิญ หลายชนิดก็ถูกนำไปด้วยเจตนา ไม่ว่าจะกระจายโดยวิธีใดก่อให้เกิดผลกระทบหลายประการ เช่น ทำให้สัตว์ท้องถิ่นเกิดความไม่ปกติสุขหรือบางที่อาจถึงกับสูญพันธุ์ไปเลย ทั้งนี้เพราะสัตว์ชนิดใหม่ที่เข้ามาไปก่อให้เกิดเสียความสมดุลของสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นนั้นได้ ซึ่งมีผลกระทบต่อสัตว์ท้องถิ่น เช่นในท้องถิ่นที่ไม่เคยมีสัตว์กินเนื้อเลย สัตว์ต่างๆ จะอยู่กันอย่างสงบและไม่เคยเรียนรู้การป้องกันตัวจากสัตว์กินสัตว์อื่นเป็นอาหารเลย ดังนั้นหากมีสัตว์กินเนื้อแพร่พันธุ์ไปในท้องถิ่นนั้น สัตว์พื้นเมืองบางชนิดที่ปรับตัวช้าจะสูญพันธุ์ได้

มนุษย์กับการสูญพันธุ์ของสัตว์

สาเหตุของการสูญพันธุ์ของสัตว์ มีสาเหตุการสูญพันธุ์ของสัตว์หลายอย่าง บางสาเหตุเนื่องมาจากมนุษย์ บางสาเหตุก็ไม่ได้เนื่องมาจากมนุษย์ สรุปได้ว่าสาเหตุการสูญพันธุ์ของสัตว์นั้นมี 2 ประการ คือ

1 การสูญพันธุ์ตามธรรมชาติ ไม่ต้องสงสัยเลยว่าสัตว์จะไม่สูญพันธุ์หากมนุษย์ไม่เกิดขึ้นมาบนโลก สัตว์บางชนิดสูญพันธุ์ไปตั้ง 2,000 ปีมาแล้ว โดยมีสาเหตุจากธรรมชาติเพียงอย่างเดียว เช่น สัตว์ชนิดที่อยู่บนเกาะสูญพันธุ์จากการระเบิดของภูเขาไฟ พายุเฮอริเคนหรืออุบัติภัยธรรมชาติอื่นๆ

2 การสูญพันธุ์ของสัตว์จากการกระทำของมนุษย์ กิจกรรมและการเข้ามายุ่งเกี่ยวของมนุษย์เป็นสาเหตุสำคัญของการสูญพันธุ์ของสัตว์ การล่าสัตว์มากเกินไปเป็นตัวทำลายและขับไล่สัตว์ออกจากถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติของสัตว์ ชีวิตสัตว์ป่าตกเป็นเหยื่อจากการขยายตัวของมนุษย์ การต่อสู้เพื่อขยายพื้นที่อาศัย การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการกีฬา

สัตว์ในฐานะผู้ให้บริการแก่มนุษย์

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งในการศึกษาเชิงสัตวภูมิศาสตร์ คือการศึกษาว่าที่ไหนบ้างที่มนุษย์ใช้ประโยชน์จากสัตว์ ใช้เมื่อไร และอย่างไร อย่างน้อยสัตว์จะให้ประโยชน์แก่มนุษย์ 4 ประการด้วยกันคือ

1. ใช้เป็นอาหารและวัตถุดิบในอุตสาหกรรม
2. ใช้เป็นสัตว์พาหนะ

3. เป็นสัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อนและเป็นผู้ร่วมงาน

4. การใช้เป็นสัตว์เพื่อการสงคราม

สัตว์อันตรายและศัตรูของมนุษย์

ตามปกติสัตว์จะมีอันตรายต่อมนุษย์ก็ต่อเมื่อสัตว์นั้นมีจำนวนมากเกินไปจนมนุษย์ควบคุมสัตว์นั้นไม่ได้ เช่น กระจต่ายในออสเตรเลียกลายเป็นสัตว์มีอันตรายเนื่องจากไม่มีสัตว์ศัตรูกระจต่ายช่วยควบคุมจำนวนกระจต่าย ทำให้กระจต่ายเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว กระจต่ายจึงเป็นสัตว์คู่แข่งกับสัตว์เลี้ยงของ มนุษย์

สัตว์ที่เป็นอันตรายและเป็นศัตรูของมนุษย์ ส่วนมากเป็นสัตว์ขนาดเล็ก สัตว์ใหญ่ เช่น เสือกินคน หรือหมาป่า นั้นจะทำอันตรายต่อมนุษย์ในบางโอกาสเท่านั้น มีสัตว์เล็กๆจำนวนมากที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ โดยเฉพาะแมลงและไวรัส ซึ่งเป็นพาหนะของเชื้อโรคและทำลายพืชผลทางการเกษตร

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 1.1.1 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในเอกสารการสอนชุดวิชาหน่วยที่ 1 ตอนที่ 1.1 เรื่องที่ 1.1.1 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายเอกสารการสอนชุดวิชาเรื่องที่ 1.1.1

สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 1.1

ความเป็นมาของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 1.1.2

ความหมายและความสำคัญของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

สาระสำคัญ

ความหมายของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

การผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ หมายถึง การปฏิบัติเกี่ยวกับการเลี้ยงดูสัตว์ ซึ่งอาจจะเป็นสัตว์พันธุ์พื้นเมือง หรือสัตว์เลี้ยงที่เลี้ยงไว้เพื่อความความสวยงามเพลิดเพลิน เพื่อให้สัตว์เจริญเติบโต มีผลผลิตจนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจได้

ความสำคัญของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

สัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจมีความสำคัญด้านต่างๆ ได้แก่ ความสำคัญทางเศรษฐกิจ ความสำคัญทางผลิตสัตว์ ความสำคัญทางด้านอาหาร ความสำคัญทางวัฒนธรรม ความสำคัญทางด้านสิ่งแวดล้อม ความสำคัญทางด้านมนุษย์ และความสำคัญทางด้านการบำบัดแก้มนุษย์ มีรายละเอียดดังนี้

1. ความสำคัญทางเศรษฐกิจ

สัตว์พื้นเมืองมีความสำคัญทางเศรษฐกิจต่อผู้เลี้ยงสัตว์และต่อประเทศชาติ ได้แก่

- 1.1 เป็นอาหารโปรตีน โดยสามารถผลิต เนื้อ นม และไข่ ในราคาถูกแก่ผู้บริโภคในชนบท
- 1.2 เป็นเครื่องนุ่งห่ม เช่น ใช้ขนทอเป็นเสื้อผ้า ใช้หนังนุ่งห่มและเป็นกระโจมพักอาศัย และขนเปิดไก่ใช้ทำที่นอน เป็นต้น
- 1.3 ใช้แรงงาน เช่น ใช้งานด้านการเกษตรในการไถพรวน การนวดข้าว สูบน้ำ หีบอ้อย และใช้ลากเกวียนเพื่อการขนส่ง
- 1.4 เป็นเชื้อเพลิง จากไขมันและมูลตากแห้ง
- 1.5 ช่วยแก้ปัญหาความยากจน
- 1.6 ออมเป็นสินทรัพย์และการป้องกันความเสี่ยง เช่น เลี้ยงเป็ด ไก่เพื่อเป็นรายได้เงินสด เลี้ยงสุกร โค กระบือ เพื่อการออมและขายเป็นรายได้ในยามขาดสน
- 1.7 สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและประเทศ สัตว์พื้นเมืองสามารถขายเป็นรายได้ให้แก่ผู้เลี้ยง และเป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
- 1.8 มีผลกระทบต่อภายนอก ต่อเศรษฐกิจของประเทศน้อย เพราะการเลี้ยงสัตว์พื้นเมืองใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในประเทศเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้เสียเงินตราซื้อพันธุ์สัตว์ เทคโนโลยี และอุปกรณ์จากต่างประเทศน้อยมาก

2. ความสำคัญทางการผลิตสัตว์

2.1 เป็นทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์ โดยองค์การ FAO ถือว่า สัตว์เป็นทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์ ที่หมายถึง ชนิดสัตว์ ที่ถูกใช้และอาจถูกใช้เพื่อการผลิตอาหารและการเกษตร การรักษาทรัพยากรพันธุกรรม สัตว์จึงเป็นการรักษาความหลากหลายทางพันธุกรรม ไว้เพื่อให้มีการผลิตสัตว์ได้หลากหลายรูปแบบมากยิ่งขึ้น

2.2 มีผลิตภาพ สูง โดยผลิตภาพหรือประสิทธิภาพ (ในการผลิตหมายถึง สัดส่วนระหว่าง ผลผลิตที่ได้ต่อปัจจัยการผลิตทั้งหมดที่ใช้ไป

3. ความสำคัญทางด้านอาหาร

เนื่องจากการเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบปล่อยให้ไปกินพืชอาหารที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อม ตามธรรมชาติเป็นหลัก ดังนั้น สัตว์ส่วนใหญ่จึงมีเนื้อแน่น มีไขมันต่ำ และการที่ได้เพาะเลี้ยงกินพืชสมุนไพรที่มี อยู่ตามทำเลที่เลี้ยง ผู้บริโภคส่วนใหญ่จึงเชื่อว่าเนื้อสัตว์บางชนิดมีสรรพคุณทางยาด้วย

4. ความสำคัญทางวัฒนธรรม

สัตว์หลายชนิดตัวอย่างเช่น โค กระบือ แพะ แกะ และไก่พื้นเมือง มีส่วนสำคัญต่อวัฒนธรรม ท้องถิ่นโดยการถูกใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ประเพณี และเป็นเกมกีฬา เช่น ในอดีตโคขาวลำพูนที่เคย เลี้ยงกันแพร่หลายในภาคเหนือตอนบนเพื่อใช้เทียมเกวียนในการขนส่งและถูกคัดเลือกให้มีสีขาวและมีลักษณะ สวยงาม จึงเป็นโคที่ถูกใช้ในพระราชพิธีมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ

5. ความสำคัญทางด้านสิ่งแวดล้อม

การที่เลี้ยงในสภาพแวดล้อมตามชาติ สัตว์เลี้ยงจึงมีความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การรักษาภูมิ ทัศน์ และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

6. ความสำคัญทางด้านมนุษย์ ประการสำคัญอีกหนึ่งเรื่อง คือ สัตว์เลี้ยงเป็นมิตรสหายที่ดีกับเด็กและผู้ใหญ่ ที่คอยช่วยให้ชีวิตของผู้คนดีขึ้นหลายอย่าง รายละเอียดดังนี้ สัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อนในยามยากของมนุษย์ เสมอ สัตว์เลี้ยงทำให้มนุษย์พบปะเพื่อนใหม่ๆ ได้ สัตว์เลี้ยงทำให้มนุษย์เรียนรู้ได้มากขึ้น สัตว์เลี้ยงทำให้อารมณ์ของมนุษย์ดีขึ้น สัตว์เลี้ยงสามารถทำให้มนุษย์มีความสุขที่ดีได้ สัตว์เลี้ยงช่วยไม่ให้นมนุษย์ขี้เกียจสันหลัง ยาว สัตว์เลี้ยงช่วยลดความวิตกกังวลกับมนุษย์ได้ สัตว์เลี้ยงสามารถลดความดันในเลือดได้ สัตว์เลี้ยงช่วยให้ มนุษย์ลดความเสี่ยงในการเป็นโรคภูมิแพ้และโรคหืดได้ สัตว์เลี้ยงช่วยให้มนุษย์มีกำลังใจใช้ชีวิตได้

7. ความสำคัญทางการบำบัดแก่มนุษย์ สัตว์เลี้ยง นอกจากจะเป็นอาหาร เป็นสัตว์เลี้ยงไว้เป็นเพื่อน กับมนุษย์แล้ว ปัจจุบันนี้เกิดศาสตร์ใหม่ที่ใช้สัตว์มาช่วยกำจัดโรคให้กับคนเราอีกด้วย "สัตว์บำบัด" หรือ Animal Therapy ซึ่งได้รับการยอมรับว่า สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์เพื่อใช้บำบัดรักษา อาการเจ็บป่วยของมนุษย์อย่างได้ผลดี โดยสัตว์ที่นิยมนำมาใช้ในการบำบัดรักษามีทั้ง สัตว์เลี้ยงและสัตว์ใช้งาน ทั่วไป เช่น สุนัข แมว ปลา และอาซาหรือม้า

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 1.1.2 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระใน เอกสารการสอนชุดวิชาหน่วยที่ 1 ตอนที่ 1.1 เรื่องที่ 1.1.2 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่ กำหนดไว้ท้ายเอกสารการสอนชุดวิชาเรื่องที่ 1.1.2

สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 1.1
ความเป็นมาของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

กิจกรรม 1.1.1

สัตว์ในฐานะผู้ให้บริการแก่มนุษย์ สัตว์จะให้ประโยชน์แก่มนุษย์ ก็ประการอะไรบ้าง

กิจกรรม 1.1.2

สัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจมีความสำคัญในด้านใดบ้าง

หลังจากประกอบกิจกรรม 1.1.1-1.1.2 แล้ว โปรดตรวจสอบคำตอบจากแนวตอบที่กำหนดไว้ท้าย
หน่วยที่ 1 ในคู่มือการศึกษาเล่มนี้

แผนการสอนตอนที่ 1.2

ประเภทและสภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์ของตอนที่ 1.2 แล้วจึงศึกษารายละเอียดดังต่อไปนี้

หัวเรื่อง

- 1.2.1 ประเภทสัตว์เชิงนันทนาการ
- 1.2.2 สภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

แนวคิด

1. ประเภทของสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ แบ่งเป็นประเภทต่างๆ ตามสรีระระบบโครงร่างหรือขนาดของสัตว์ ได้เป็น 4 ประเภทดังนี้ สัตว์ใหญ่ หมายถึงสัตว์ที่มีขนาดใหญ่กว่ามนุษย์ มักจะเลี้ยงไว้เพื่อเป็นสัตว์เศรษฐกิจ และเลี้ยงไว้เป็นจำนวนมาก สัตว์เล็ก หมายถึงสัตว์ที่มีขนาดเล็กกว่าร่างกายของมนุษย์ โดยทั่วไป มักจะเลี้ยงไว้เหมือนเป็นสมาชิกตัวหนึ่งในครอบครัว สัตว์ปีก เป็นสัตว์เลือดอุ่น จึงรักษาอุณหภูมิของร่างกายไว้ได้คงที่ประมาณ 40 องศา ขาหน้ามีลักษณะคล้ายกับขาของสัตว์เลื้อยคลาน ซึ่งจะเปลี่ยนเป็นปีกเพื่อใช้สำหรับบิน และมีขนปกคลุมตลอดตัว มีเกล็ดที่ขาและนิ้วเท้า ออกลูกเป็นไข่ มีเปลือกแข็งหุ้มสัตว์ปีกไม่มีฟันแต่มีจะงอยปาก สัตว์น้ำ เป็นสัตว์ที่อาศัยในน้ำหรือมีวงจรชีวิตส่วนหนึ่งอยู่ในน้ำหรืออาศัยอยู่ในบริเวณที่น้ำท่วมถึง

2. สภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจประเทศไทยยังมีโอกาสและสิ่งเอื้ออำนวยมากมายที่จะเลี้ยงสัตว์ และผลิตผลิตภัณฑ์จากสัตว์เลี้ยง พร้อมทั้งดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ถ้ามีการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเป็นตัวจำกัดการผลิตอย่างรวดเร็วและได้ผล ซึ่งความสามารถในการเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทย มีความเป็นไปได้สูงมากทั้งนี้เพราะหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนได้ร่วมมือกันดำเนินการผลิตสัตว์เลี้ยงส่งออกต่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 1.2 จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายประเภทสัตว์เชิงนันทนาการได้
2. อธิบายสภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจได้

สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 1.2

ประเภทและสภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 1.2.1

ประเภทสัตว์เชิงนันทนาการ

สาระสำคัญ

ประเภทของสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

ประเภทของสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ สัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจที่สำคัญ ในที่นี้ประกอบด้วย นกสวยงาม ปลาสวยงาม นกเขาชวาและนกกรงหัวจุก ไก่เพื่อการกีฬา ไก่แจ้ ไก่ฟ้า นกกระจอกเทศ กระจ่าย สุนัข แมว กวาง และม้าเพื่อการบำบัด เมื่อแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ตามสรีระระบบ โครงร่างหรือขนาดของสัตว์ ได้เป็น 4 ประเภทดังนี้

1. **สัตว์ใหญ่** หมายถึงสัตว์ที่มีขนาดใหญ่กว่ามนุษย์ มักจะเลี้ยงไว้เพื่อเป็นสัตว์เศรษฐกิจ และเลี้ยงไว้เป็นจำนวนมาก ได้แก่ กวาง และม้าเพื่อการบำบัด
2. **สัตว์เล็ก** หมายถึงสัตว์ที่มีขนาดเล็กกว่าร่างกายของมนุษย์โดยทั่วไป มักจะเลี้ยงไว้เหมือนเป็นสมาชิกตัวหนึ่งในครอบครัว ได้แก่ กระจ่าย สุนัข และแมว
3. **สัตว์ปีก** (http://www.truelookpanya.com/new/cms_detail/knowledge/22057) เป็น สัตว์เลือดอุ่น จึงรักษาอุณหภูมิของร่างกายไว้ได้คงที่ประมาณ 40 องศา ขาหน้ามีลักษณะคล้ายกับขาของ สัตว์เลี้ยงคานา ซึ่งจะเปลี่ยนเป็นปีกเพื่อใช้สำหรับบิน และมีขนปกคลุมตลอดตัว มีเกล็ดที่ขาและนิ้วเท้า ออกลูกเป็นไข่ มีเปลือกแข็งหุ้มสัตว์ปีกไม่มีฟันแต่มีจะงอยปาก สัตว์ปีกที่กินพืชจะใช้ส่วนของกระเพาะบด อาหารที่เรียกว่า กิ้น เป็นตัวบดอาหารให้ละเอียด บางครั้งสัตว์ปีกจะกินเม็ดทรายเข้าไปเพื่อช่วยให้บดอาหาร ได้ดีขึ้น
4. **สัตว์น้ำ** คือ สัตว์ที่อาศัยในน้ำหรือมีวงจรชีวิตส่วนหนึ่งอยู่ในน้ำหรืออาศัยอยู่ในบริเวณที่น้ำท่วมถึง เนื้อหาในที่นี้หมายถึง ปลาสวยงาม นอกจากนี้สัตว์น้ำยังหมายรวมถึง ปลา กุ้ง ปู แมงดาทะเล หอย เต่า ตะพาบน้ำ จระเข้ รวมทั้งไข่ของสัตว์น้ำนั้น สัตว์น้ำจำพวกเลี้ยงลูกด้วยนม ปลิงทะเล ฟองน้ำ หินปะการัง กัลปังหา และสาหร่ายทะเล ทั้งนี้ รวมทั้งซากหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์น้ำเหล่านั้น และหมายความรวมถึง พันธุ์ไม้น้ำ ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีการะบุชื่อ

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 1.2.1 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระใน เอกสารการสอนชุดวิชาหน่วยที่ 1 ตอนที่ 1.2 เรื่องที่ 1.2.1 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่ กำหนดไว้ท้ายเอกสารการสอนชุดวิชาเรื่องที่ 1.2.1

สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 1.2

ประเภทและสภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 1.2.2

สภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

สาระสำคัญ

สภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจของประเทศไทย

การผลิตสัตว์ของประเทศไทยเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่จัดว่าอยู่ในสภาพที่ดีพอสมควร แม้ว่าปริมาณการบริโภคอาหารประเภทเนื้อสัตว์จะน้อยกว่ามาตรฐานที่ควรได้รับ แต่อัตราการบริโภคก็ดีกว่าประเทศอื่น ๆ อีกมาก และประเทศไทยยังมีโอกาสและสิ่งเอื้ออำนวยมากมายที่จะเลี้ยงสัตว์ และผลิตอาหารจากสัตว์ได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ถ้ามีการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเป็นตัวจำกัดการผลิตอย่างรวดเร็วและได้ผล

จากสภาวะการผลิตสัตว์ของประเทศไทยที่กล่าวมาแล้วนั้น เนื้อหาในเรื่องนี้จะกล่าวถึงสภาวะการณ์ของการเลี้ยงและผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ ดังนี้

- 1. การเลี้ยงปลาสวยงาม** การตลาดปลาสวยงามภายในประเทศ ในช่วงระยะเวลา 1-2 ปีที่ผ่านมาธุรกิจเพาะเลี้ยงปลาสวยงามมีอัตราการเติบโตรวดเร็วอย่างเห็นได้ชัด สาเหตุหลักสืบเนื่องมาจากภาครัฐได้เล็งเห็นความสำคัญของธุรกิจปลาสวยงาม จึงได้มีการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลาสวยงามแก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปอย่างจริงจัง ในขณะที่เดียวกันกระแสความนิยมในการเลี้ยงปลาสวยงามของคนไทยก็เริ่มมากขึ้น
- 2. การเลี้ยงนกสวยงาม** การเลี้ยงนกสวยงามในประเทศไทยเท่าที่มีบันทึกไว้สามารถนับย้อนหลังไปได้กว่าร้อยปี โดยชาวต่างชาติที่เข้ามาทำการค้าและเข้ามาศึกษาด้านปักษีวิทยาในประเทศไทย มีการเก็บตัวอย่างนกจากในธรรมชาติเพื่อใช้เป็นตัวอย่างอ้างอิงทางวิทยาศาสตร์ แต่สำหรับชาวไทยนิยมเลี้ยงนกป่าเพื่อเป็นเพื่อนตั้งแต่อดีตเรื่อยมาจวบจนปัจจุบัน จากการจับนกป่ามาเลี้ยงก็พัฒนาเป็นการเพาะพันธุ์เพื่อการค้าให้ผู้นิยมนกสวยงามในประเทศไทย จนในปัจจุบันได้ก้าวไปสู่การเพาะขยายพันธุ์เพื่อส่งออกต่างประเทศเป็นอาชีพและมีการประกวดแข่งขันกันอย่างสม่ำเสมอมาหลายปี
- 3. การเลี้ยงนกเขาชวาและนกกรงหัวจุก นกเขาชวา** มีเลี้ยงอยู่บางจังหวัดเท่านั้นแต่กระจายในทุกภาคของประเทศไทย แต่ที่โดดเด่นคือที่ภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ทำให้ชาวบ้านอำเภอจะนะส่วนหนึ่งหันมาเพาะพันธุ์นกเขาชวาออกจำหน่าย ตั้งแต่นั้นมาอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลากลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์นกเขาชวาที่มีชื่อเสียงที่ชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมมาหาซื้อ **นกกรงหัวจุก** ในอดีตจะจับนกกรงหัวจุกป่ามาเลี้ยง ไม่มีการผสมพันธุ์ นกกรงหัวจุกป่าที่แข่งขันก็มักจะแข่งในวงแคบๆ เพราะกลัวเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้มาจับ ต้องลักลอบเลี้ยงและลักลอบแข่งในกลุ่มเล็ก ๆ

4. **การเลี้ยงไก่แจ้** จากข้อมูลของ ชมรมผู้เลี้ยงไก่แจ้ 2543 : 11-13 สมัยก่อนชาวบ้านไม่นิยมเลี้ยงไก่แจ้จึงนำไปปล่อยวัดกลายเป็นไก่วัด ทั้งนี้เชื่อกันว่าไก่แจ้เป็นไก่พิการ เตี้ยแคระ เป็นไก่นอกครอก ใครเลี้ยงไว้และไม่เป็นมงคล トラบเมื่อ 50 ปีก่อน จึงมีการนำไก่แจ้มาเลี้ยงตามบ้านกัน กระทั่งทุกวันนี้ความเชื่อเก่าๆ ได้จางหายไปหมด กลับเป็นการแสวงหาไก่แจ้คุณลักษณะดีเด่นมากเลี้ยงกัน

5. **การเลี้ยงไก่ฟ้า** ไก่ฟ้าสายพันธุ์ไทยมีการเลี้ยงอย่างกว้างขวางในอดีต นิยมเลี้ยงไว้เพื่อความสวยงาม ความเพลิดเพลินและเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ หลังจากปี 2535 กรมอุทยานแห่งชาติฯ มีการประกาศใช้ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ทำให้สถานการณ์การเพาะเลี้ยงไก่ฟ้าชะงักลง เนื่องจากการที่ไก่ฟ้าถูกประกาศให้เป็นสัตว์คุ้มครองตาม พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า แม้จะมีประกาศนิรโทษกรรม พ.ศ. 2546 แก่ผู้ครอบครองไก่ฟ้า แต่ก็ยังมีผู้เข้าใจคลาดเคลื่อน ส่งผลต่อจำนวนผู้เพาะเลี้ยงไก่ฟ้าจนทำให้สมาคมไก่ฟ้าแห่งประเทศไทยที่ได้จัดตั้งขึ้นไม่มีผู้ดำเนินการต่อ

6. **การเลี้ยงไก่พื้นเมือง** จากข้อมูลทางสถิติของกรมปศุสัตว์ ในปี 2555 ประเทศไทยมีจำนวนไก่ทั้งหมด 384,182,720 ตัว และมีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ทั้งหมด 2,881,612 ครัวเรือน โดยไก่พื้นเมืองมีปริมาณการเลี้ยงมากเป็นอันดับ 2 รองจากไก่เนื้อ คือ มีจำนวน 82,290,312 ตัว คิดเป็นร้อยละ 21 ของจำนวนไก่ทั้งหมด และเกษตรกรที่เลี้ยงไก่พื้นเมืองมีจำนวนมากที่สุด คือ 2,838,312 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 98 ของจำนวนเกษตรกรทั้งหมด ข้อมูลจำนวนไก่พื้นเมืองที่เลี้ยงในประเทศไทยเปรียบเทียบกับย้อนหลังเป็นเวลา 10 ปี พบว่าจำนวนไก่พื้นเมืองไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 30 โดยในปี 2546 มีไก่พื้นเมืองจำนวน 63.1 ล้านตัว และในปี 2555 มีไก่พื้นเมืองจำนวน 82.3 ล้านตัว

7. **การเลี้ยงนกกระจอกเทศ** นกกระจอกเทศนับได้ว่าเป็นสัตว์พื้นเมืองของแอฟริกา ซึ่งป่าแอฟริกาเป็นป่าโปร่ง มีทุ่งหญ้ากว้างไกล พื้นที่บางส่วนเป็นทะเลทราย คนแอฟริกากันมีความคุ้นเคยกับนกกระจอกเทศมาก โดยเฉพาะชนเผ่าพื้นเมืองจะใช้ประโยชน์จากตัวนกกระจอกเทศเกือบทุกส่วน ตั้งแต่เนื้อและไข่สำหรับบริโภคหนังทำเครื่องนุ่งห่มและเครื่องใช้ เปลือกไข่บรรจุน้ำดื่มและทำเครื่องประดับ และใช้ขนทำเครื่องประกอบเสื้อผ้าและแต่งกาย การทำฟาร์มนกกระจอกเทศได้เริ่มขึ้นครั้งแรกในทวีปแอฟริกาต่อมาได้เริ่มเลี้ยงแพร่หลายขึ้นในทวีปต่างๆ ทั้งในสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส อังกฤษ อิสราเอล ออสเตรเลีย จีน

8. **การเลี้ยงกระต่าย** จากข้อมูลของ ธีระ วิสิทธิ์พานิช 2543 39-41 การเลี้ยงกระต่ายในประเทศไทยมีมานานแล้ว แต่จะมีประวัติเริ่มต้นความเป็นมาอย่างไรไม่มีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน สภาพการเลี้ยงกระต่ายในสมัยก่อน ส่วนใหญ่อยู่ในรูปการเลี้ยงแบบหลังบ้าน ผู้เลี้ยงแต่ละรายเลี้ยงกระต่ายเป็นจำนวนเล็กน้อย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อความเพลิดเพลิน เลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยงสวยงามเป็นหลัก

9. **การเลี้ยงสุนัข** การเลี้ยงสุนัขจากการเปิดเผยของนายกสมาคมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สัตว์เลี้ยงไทยพบว่า ผู้เลี้ยงให้ความสนใจที่จะเลี้ยงสัตว์โดยเฉพาะอย่างยิ่งสุนัขเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสุนัขพันธุ์เล็กเช่น ชิวดา ปอม เมอเรเนียน กำลังได้รับความนิยมเป็นมาก เนื่องจากเคลื่อนย้ายได้โดยสะดวก ใช้พื้นที่ในการเลี้ยงไม่มากนัก และมีค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงรวมน้อยกว่าสุนัขขนาดกลางและขนาดใหญ่ ขณะที่สุนัขพันธุ์อื่นๆที่ยังคงได้รับความนิยมได้แก่ พันธุ์โกลเด้น รีทรีฟเวอร์ สาเหตุเพราะปัจจุบันพฤติกรรมและทัศนคติของการเลี้ยงสุนัขของคนไทยบางส่วนเปลี่ยนไป โดยสุนัขได้กลายมาเป็นสมาชิกหนึ่งในครอบครัว

10. การเลี้ยงแมว แม้ว่าภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันจะยังทรงตัวอยู่ แต่แนวโน้มธุรกิจการเพาะพันธุ์แมวไทยกลับเติบโตไปได้เรื่อยๆ คนไทยหันมาอนุรักษ์และเลี้ยงแมวไทยมากขึ้น มีการรวมกลุ่มของผู้ที่รักแมวและเลี้ยงแมว เช่นชมรมผู้เลี้ยงแมวไทยจังหวัดลพบุรี ชมรมคนรักแมวสยาม ชมรมอนุรักษ์แมวไทย ชมรมอนุรักษ์แมวโคราช ชมรมพัฒนาพันธุ์แมวประเทศไทย เป็นต้นรวมถึงมีการส่งออกไปขายยังต่างประเทศ เพราะคนต่างชาติสนใจแมวไทย

11. การเลี้ยงกวาง จากข้อมูลของ อภิชาติ วัฒนกุล มปป. : 2-3 การเลี้ยงกวางของประเทศไทยมีมานานแล้ว แต่เป็นการเลี้ยงเพื่อการอนุรักษ์โดยกรมป่าไม้ ส่วนการเลี้ยงเพื่อการค้ายังมีอยู่น้อยมาก เนื่องจากยังมีข้อจำกัดในเรื่องกฎหมายคุ้มครองซึ่งไม่สามารถนำมาเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ได้อย่างเปิดเผย แต่ในปี พ.ศ. 2535 ได้มีพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าฉบับใหม่ที่อนุญาตให้เอกชนเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าบางชนิดได้ เช่น กวางม้าหรือกวางป่า เนื้อทราย เก้ง เป็นต้น

12. การเลี้ยงม้า ประเทศไทยมีการเลี้ยงม้าในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ จากข้อมูลของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอรวบรวมโดยกลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์ พบว่าในปีงบประมาณ 2555 มีเกษตรกรผู้เลี้ยงม้าทั่วประเทศ จำนวน 2,086 ครัวเรือน ยอดม้าทั้งสิ้น 7,563 ตัว ซึ่งแบ่งออกได้ตามพื้นที่ดังนี้

1. ภาคเหนือ เกษตรกร จำนวน 789 ครัวเรือน ม้า จำนวน 2,315 ตัว
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกษตรกร จำนวน 435 ครัวเรือน ม้า จำนวน 1,751 ตัว
3. ภาคกลาง เกษตรกร จำนวน 546 ครัวเรือน ม้า จำนวน 2,622 ตัว
4. ภาคใต้ เกษตรกร จำนวน 316 ครัวเรือน ม้า จำนวน 875 ตัว

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 1.2.2 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในเอกสารการสอนชุดวิชาหน่วยที่ 1 ตอนที่ 1.2 เรื่องที่ 1.2.2 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายเอกสารการสอนชุดวิชาเรื่องที่ 1.2.2

สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 1.2
ประเภทและสถานการณ์ผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

กิจกรรม 1.2.1

ประเภทของสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ แบ่งได้กี่ประเภทอะไรบ้าง

กิจกรรม 1.2.2

สถานการณ์เลี้ยงม้าของไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร ตอบมาพอสังเขป

หลังจากประกอบกิจกรรม 1.2.1-1.2.2 แล้ว โปรดตรวจสอบคำตอบจากแนวตอบที่กำหนดไว้ท้าย
หน่วยที่ 1 ในคู่มือการศึกษาเล่มนี้

แผนการสอนตอนที่ 1.3

แนวโน้มในการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 1.3 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

1.3.1 สภาพปัญหาและแนวโน้มการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

1.3.2 แนวทางการพัฒนาการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

แนวคิด

1. ปัญหาการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ เป็นประเด็นสำคัญ เช่น ปัญหาเรื่องการขาดความรู้ทางวิชาการ ปัญหาการขาดเงินลงทุน ปัญหาเรื่องการหาปัจจัยการผลิต ปัญหาด้านการตลาด การขาดการรวมกลุ่มผู้ผลิตสัตว์เลี้ยง ปัญหาการขาดความหลากหลายของสายพันธุ์สัตว์เลี้ยง ปัญหาเรื่องโรคติดต่อศัตรู และข้อจำกัดของสัตว์เลี้ยง ปัญหาเรื่องกฎหมายและข้อกำหนด และปัญหาจากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ สำหรับแนวโน้มการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสัตว์มีการเติบโตมากขึ้น มูลค่าตลาดสุทธิ ประมาณ 4,388 ล้านบาท เป็นผลสืบเนื่องจากการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยงของไทยในปัจจุบัน มีความสามารถในการผลิตเพื่อป้อนตลาดต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งได้รับการยอมรับทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการผลิต ทำให้มูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ มีสิ่งที่คุณเลี้ยงสัตว์จะต้องทราบเพื่อการพัฒนาการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ ในประเด็นดังต่อไปนี้ แนวทางการพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์จากสัตว์เลี้ยง การพัฒนาตลาดสินค้าเพื่อสัตว์เลี้ยง มาตรการควบคุมสัตว์เลี้ยงในเมืองไทย มาตรฐานสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ และการรวมกลุ่มการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 1.3 จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายสภาพปัญหาและแนวโน้มการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจได้
2. อธิบายแนวทางการพัฒนาการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจได้

แผนการสอนตอนที่ 1.3
แนวโน้มในการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ
สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่อง 1.3.1
สภาพปัญหาและแนวโน้มการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

สาระสำคัญ

ปัญหาการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

1. **ปัญหาการขาดความรู้ทางวิชาการ** เช่น การขาดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตเพื่อส่งออกปลาสวยงาม เกษตรกรไทยมีเทคนิคการเพาะเลี้ยงเก่ง แต่ขาดเทคโนโลยีการจัดการพ่อแม่พันธุ์ การดูแลและคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ให้มีความต้านทานโรคสูง การจัดการฟาร์มให้ถูกสุขอนามัยการเลี้ยงให้มีอัตราการรอดสูง ภาครัฐต้องเข้ามาช่วยดูแลและแก้ไขปัญหา เช่น การป้องกันรักษาโรค เกษตรกรส่วนใหญ่จะซื้อยามารักษาเอง ซึ่งอาจไม่ถูกต้อง

2. **ปัญหาการขาดเงินลงทุน** เช่น การเลี้ยงไก่ฟ้าในระยะแรกต้องลงทุนสูงทั้งค่าพ่อแม่พันธุ์แม่พันธุ์ ค่ากรงเลี้ยงและยารักษาโรค การเลี้ยงไก่ฟ้านั้นต้องอาศัยประสบการณ์ควบคู่กับหลักวิชาการทำให้ผู้มีทุนน้อยไม่กล้าลงทุนด้านนี้ แต่ถ้าหากกฎหมายอนุญาตให้ค้าขายได้คงมีผู้สนใจลงทุนกันมาก เพราะอาหารและการลงทุนด้านอื่นสูงกว่าการเลี้ยงไก่ทั่วไป แต่ราคาแพงกว่าไก่เลี้ยงหลายเท่าตัว

3. **ปัญหาการหาปัจจัยการผลิต** เช่น อาหารของไก่ฟ้า ผู้เลี้ยงหลายท่านสับสนว่าจะให้อาหารสูตรไหน ประเภทใดบ้าง ซึ่งหากอาหารที่ให้มีความคุณค่าทางอาหารไม่ครบหรือไม่เหมาะสมตามที่ไก่ฟ้าต้องการ ก็จะมีผลเสียตามมามากมาย

4. **ปัญหาด้านการตลาด** เช่น การตลาดของกระต่าย โดยเฉพาะตลาดการบริโภคเนื้อภายในประเทศยังมีอยู่ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากนิสัยของคนไทยและคนเอเชียเรา ยังมองกระต่ายเป็นสัตว์เลี้ยงที่น่ารักมากกว่าเป็นสัตว์เลี้ยงเพื่อการบริโภค การบริโภคเนื้อกระต่ายจึงยังมีจำกัดเฉพาะพวกนิยมรับประทานของแปลก

5. **ปัญหาการขาดการรวมกลุ่มผู้ผลิตสัตว์เลี้ยง** เช่น การขาดการรวมกลุ่มของผู้เลี้ยงปลาสวยงาม ผู้เลี้ยงมักแข่งขันขายสินค้า โดยการตัดราคา สำหรับพ่อค้าสิงคโปร์มีการรวมตัวดี ไม่แข่งราคาตัวเอง ซึ่งคนไทยขาดเรื่องนี้มาก ทำให้คนซื้อสบายเพราะคนขายแข่งขันกันลดราคา

6. **ปัญหาการขาดความหลากหลายของสายพันธุ์สัตว์เลี้ยง** เช่น ขาดความหลากหลายของสายพันธุ์ปลาสวยงาม สิงคโปร์ผลิตได้ 400 – 500 ชนิด ไทยผลิตได้ประมาณ 100 – 200 ชนิด เพราะการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ปลาจากต่างประเทศค่อนข้างมีอุปสรรค ซึ่งเป็นการกีดกันทางการค้า ทั้งนี้รัฐบาลต้องให้ความช่วยเหลือจัดหาพันธุ์ปลาที่หายาก

7. ปัญหาเรื่องโรคติดต่อ คัทรู และข้อจำกัดของสัตว์เลี้ยง เช่น การเลี้ยงกระต่ายโดยเฉพาะกระต่ายพ่อแม่พันธุ์จำเป็นต้องเลี้ยงในกรงขังเดี่ยว เนื่องจากสภาพธรรมชาติของกระต่ายเมื่อเจริญเติบโตจนย่างวัยหนุ่มสาว

8. ปัญหาเรื่องกฎหมายและข้อกำหนด เช่น ปัญหาทางด้านกฎหมาย เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดของผู้เพาะเลี้ยงไก่ฟ้าในปัจจุบันเพราะพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ปีก พ.ศ. 2503 ไม่เปิดโอกาสให้มีการค้าขายสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองได้ ฉะนั้นการเลี้ยงไก่ฟ้าของเอกชนไม่แพร่หลาย ส่วนมากมักจะเลี้ยงเพื่อความสวยงามมากกว่าเพื่อการค้า

9. ปัญหาจากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ เช่น สภาพภูมิอากาศค่อนข้างจะมีปัญหา สำหรับการเลี้ยงกระต่ายให้เจริญเติบโตให้ผลผลิตได้ดีที่สุดจากผลงานทดลองหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่า อุณหภูมิที่เหมาะสมในการเลี้ยงกระต่ายควรอยู่ในช่วง 15-25 องศาเซลเซียส และความชื้นสัมพัทธ์ไม่เกิน 75% แต่สภาพภูมิอากาศบ้านเรานับว่าร้อนและชื้นกว่านี้ ในหน้าร้อนบางวันอุณหภูมิอาจเกิน 35 องศาเซลเซียส อากาศร้อนไม่เพียงแต่ทำให้กระต่ายเครียด กินอาหารลดลงการเจริญเติบโตลดลง

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 1.3.1 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในเอกสารการสอนชุดวิชาหน่วยที่ 1 ตอนที่ 1.3 เรื่องที่ 1.3.1 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายเอกสารการสอนชุดวิชาเรื่องที่ 1.3.1

แผนการสอนตอนที่ 1.3
แนวโน้มในการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ
สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 1.3.2
แนวทางการพัฒนาการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

สาระสำคัญ

การพัฒนาการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

1. แนวทางการพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์จากสัตว์เลี้ยง

แนวทางการพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์จากสัตว์เลี้ยง มีแนวทางหลักอยู่ 3 ประการ (ปรับจาก ยอดชาย ทองไทยนันท์ 2556:14-19ได้แก่

1.1 เพิ่มผลผลิตจากพันธุ์เดิม เป็นการพัฒนาเพื่อเพิ่มผลผลิตภายในพันธุ์เดิมโดยปรับปรุงพันธุ์ให้มีผลผลิตสูงขึ้น รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเลี้ยงดูให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอแต่ก็ยังคงอยู่ภายใต้ระบบการเลี้ยงแบบยังชีพที่เป็นใช้ปัจจัยการผลิตต่ำอยู่

1.2 ใช้สนับสนุนระบบการผลิตเชิงการค้า โดยใช้พันธุ์เดิมเป็นฐานในการผสมข้ามพันธุ์กับพันธุ์จากต่างประเทศเพื่อผลิตลูกสนองการผลิตเพื่อส่งตลาด

1.3 เลี้ยงไว้เพื่อการอนุรักษ์ เพื่อเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนและประโยชน์ของการผลิตสัตว์ที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

2. การพัฒนาตลาดสินค้าเพื่อสัตว์เลี้ยง

การพัฒนาตลาดสินค้าเพื่อสัตว์เลี้ยง ในเรื่องขอกกล่าวถึง แนวทางการดำเนินงานการตลาดสินค้าเพื่อสัตว์เลี้ยงขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร(อ.ต.ก.)(<http://www.arda.or.th/addrss-detail.php?id=431>)

ตลาดสินค้าเพื่อสัตว์เลี้ยงขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มีผู้ค้ารายย่อยเกิดขึ้นจำนวนมาก เนื่องจากอาคารสัตว์เลี้ยงเป็นอาคารที่ออกแบบตามมาตรฐาน สวยงาม สะดวก สบายต่อการเดินทาง เหมาะเป็นแหล่งช้อปปิ้งที่มีคุณภาพ ซึ่งทุกร้านที่เข้ามาเปิดให้บริการในอาคารดังกล่าว เป็นร้านที่ได้รับความนิยมมีลูกค้าอยู่แล้ว รวมทั้งวงการสัตว์เลี้ยงที่น่ารักทั่วประเทศ ประการสำคัญเป็นร้านที่มีชื่อเสียงโดยเฉพาะสินค้ามีคุณภาพสูง

3. มาตรการควบคุมสัตว์เลี้ยงในเมืองไทย

ในปัจจุบันต้องยอมรับว่ามนุษย์ไม่สามารถอยู่เพียงลำพังคนเดียวได้ จำเป็นต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นหรือไม่ก็หาสัตว์เลี้ยงน่ารักๆ หลากชนิด ตัวเล็กใหญ่ หนึ่งหรือสองตัวมาเลี้ยงเป็นเพื่อนแก้เหงา หรือเพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นงานอดิเรก หรือใช้ประโยชน์จากสัตว์เพื่อไว้ขายหรือการค้า ซึ่งสัตว์แต่ละชนิดแต่ละประเภทก็

ย่อมมีข้อแตกต่างกันไปทั้งในเรื่องของการเลี้ยงดู สถานที่สำหรับเลี้ยงสัตว์ทั้งแบบมีข้อจำกัดและแบบมีอิสระได้ เรื่องของอาหารสัตว์ การเอาใจใส่ดูแลจากผู้เลี้ยง การให้วัคซีน ฯลฯ

4. มาตรฐานสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

นับตั้งแต่ได้มีการก่อตั้งองค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่ดูแลและกำหนดมาตรการต่างๆ ในการส่งออกสินค้าสู่ตลาดประเทศ ซึ่งเริ่มมีการบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2543 ประเทศต่างๆ ที่เป็นสมาชิก องค์กรดังกล่าว จึงมีความตื่นตัวและจำเป็นที่จะต้องปรับตัวเพื่อการแข่งขันทางการค้ามากขึ้น หน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตปศุสัตว์ในประเทศไทย คือ กรมปศุสัตว์ ได้ออกกฎ ระเบียบ กฎหมาย รวมถึงมาตรฐานต่างๆ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับข้อกำหนดขององค์การการค้าโลก และองค์กรโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) และถือว่าเป็นมาตรฐานการผลิตสินค้าทางการเกษตร (GAP) ด้านการผลิตปศุสัตว์ ซึ่งมีมาตรฐานที่สำคัญบางประการดังนี้

1. มาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์
2. การควบคุมการใช้ยาในมาตรฐานฟาร์มปศุสัตว์
3. ข้อกำหนดการควบคุมการใช้ยาสำหรับสัตว์

5. นโยบายการพัฒนาการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ ปลาสวยงามปี 2556-2560 ปลาสวยงามของประเทศไทยจัดเป็นสินค้าเกษตรที่ตลาดต่างประเทศนั้นให้ความสนใจ เนื่องจากการเพาะเลี้ยงปลาสวยงามของประเทศไทยนั้นมีเทคโนโลยีในการการผลิตที่เหมาะสม ผ่านระบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ ความรัก ความใส่ใจ ความอดทน ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ถูกสืบทอดมาจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ด้วยความสามารถและความเชี่ยวชาญของเกษตรกรไทยนั้นทำให้การปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์ปลาที่มีความโดดเด่นและความสวยงามจนเป็นที่ยอมรับของตลาดปลาสวยงามทั่วโลก

6. การรวมกลุ่มการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

การรวมกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ โดยส่วนใหญ่ จะรวมตัวกันในรูปแบบสมาคม ซึ่งการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจซึ่งมีสมาคมที่เกี่ยวข้อง เช่น สมาคมผู้ค้าอุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์ไทย สมาคมผู้เลี้ยงนกเขาขาวแห่งประเทศไทย สมาคมพัฒนาพันธุ์สุนัข สมาคมแมวไทย และสมาคมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สัตว์เลี้ยงไทย เป็นต้น

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 1.3.2 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในเอกสารการสอนชุดวิชาหน่วยที่ 1 ตอนที่ 1.3 เรื่องที่ 1.3.2 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายเอกสารการสอนชุดวิชาเรื่องที่ 1.3.2

สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 1.3
แนวโน้มในการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

กิจกรรม 1.3.1

ปัญหาการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ มีประเด็นสำคัญอะไรบ้าง

กิจกรรม 1.3.2

การพัฒนาการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจผู้เลี้ยงสัตว์จะต้องให้ความสำคัญในประเด็นใดบ้าง

หลังจากประกอบกิจกรรม 1.3.1-1.3.2 แล้ว โปรดตรวจสอบคำตอบจากแนวตอบที่กำหนดไว้ท้ายหน่วยที่ 1 ในคู่มือการศึกษาเล่มนี้

แนวตอบกิจกรรมหน่วยที่ 1

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

ตอนที่ 1.1 ความเป็นมาของการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

แนวตอบกิจกรรม 1.1.1

สัตว์สามารถให้ประโยชน์แก่มนุษย์ 4 ประการ คือ

1. ใช้เป็นอาหารและวัตถุดิบในอุตสาหกรรม
2. ใช้เป็นสัตว์พาหนะ
3. เป็นสัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อนและเป็นผู้ร่วมงาน
4. การใช้เป็นสัตว์เพื่อการสงคราม

แนวตอบกิจกรรม 1.1.2

สัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจมีความสำคัญด้านต่างๆ ได้แก่ ความสำคัญทางเศรษฐกิจ

ความสำคัญทางการผลิตสัตว์ ความสำคัญทางด้านอาหาร ความสำคัญทางวัฒนธรรม ความสำคัญทางด้านสิ่งแวดล้อม ความสำคัญทางด้านมนุษย์ และความสำคัญทางการบำบัดแก่มนุษย์

ตอนที่ 1.2 ประเภทและสภาวะการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

แนวตอบกิจกรรม 1.2.1

ประเภทของสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ แบ่งได้ 4 ประเภท ประกอบด้วย

1. ประเภทสัตว์ใหญ่
2. ประเภทสัตว์เล็ก
3. ประเภทสัตว์ปีก
4. ประเภทสัตว์น้ำ

แนวตอบกิจกรรม 1.2.2

ประเทศไทยมีการเลี้ยงม้าในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ พบว่าในปีพ.ศ. 2555 มีเกษตรกรผู้เลี้ยงม้าทั้งประเทศจำนวน 2,086 ครัวเรือน ยอดม้าทั้งสิ้น 7,563 ตัว ซึ่งแบ่งออกได้ตามพื้นที่ดังนี้

1. ภาคเหนือ เกษตรกร จำนวน 789 ครัวเรือน ม้า จำนวน 2,315 ตัว
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกษตรกร จำนวน 435 ครัวเรือน ม้า จำนวน 1,751 ตัว
3. ภาคกลาง เกษตรกร จำนวน 546 ครัวเรือน ม้า จำนวน 2,622 ตัว
4. ภาคใต้ เกษตรกร จำนวน 316 ครัวเรือน ม้า จำนวน 875 ตัว

ตอนที่ 1.3 แนวโน้มในการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

แนวตอบกิจกรรม 1.3.1

ปัญหาการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ปัญหาเรื่องการขาดความรู้ทางวิชาการ ปัญหาการขาดเงินลงทุน ปัญหาการหาปัจจัยการผลิต ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาการขาดการรวมกลุ่มผู้ผลิตสัตว์เลี้ยง ปัญหาการขาดความหลากหลายของสายพันธุ์สัตว์เลี้ยง ปัญหาเรื่องโรคติดต่อสัตว์ และข้อจำกัดของสัตว์เลี้ยง ปัญหาเรื่องกฎหมายและข้อกำหนด และปัญหาจากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ

แนวตอบกิจกรรม 1.3.2

การพัฒนาการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจผู้เลี้ยงสัตว์จะต้องให้ความสำคัญในเรื่อง แนวทางการพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์จากสัตว์เลี้ยง การพัฒนาตลาดสินค้าเพื่อสัตว์เลี้ยง มาตรการควบคุมสัตว์เลี้ยงในเมืองไทย มาตรฐานสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ และการรวมกลุ่มการผลิตสัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

แบบประเมินตนเองหลังเรียนหน่วยที่ 1

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือก (1) (2) (3) (4) และ (5) สำหรับคำถามแต่ละข้อโดยใส่เครื่องหมาย \surd หน้าตัวเลือกที่นักศึกษาคิดว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. การที่มนุษย์ล่าสัตว์มากเกินไปจนความจำเป็นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์ในด้านใด
 - 1) มนุษย์และการกระจายของสัตว์
 - 2) มนุษย์กับการสูญพันธุ์ของสัตว์
 - 3) การใช้สัตว์เพื่อเป็นอาหาร
 - 4) การใช้สัตว์เพื่อการสงคราม
 - 5) สัตว์อันตรายและศัตรูของมนุษย์
2. การที่มนุษย์นำสัตว์มาใช้ลากจูงเครื่องมือเป็นความสัมพันธ์ในฐานะผู้ให้บริการแก่มนุษย์ในด้านใด
 - 1) ใช้สัตว์เป็นอาหารและวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม
 - 2) ใช้สัตว์เป็นพาหนะ
 - 3) ใช้สัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อน
 - 4) ใช้สัตว์เป็นเพื่อนร่วมงาน
 - 5) ใช้สัตว์เพื่อการสงคราม
3. ข้อใดคือสิ่งที่มนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์
 - 1) มีความต้องการอาหาร น้ำ และอากาศ
 - 2) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด และต้องพึ่งพาอาศัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและชีวภาพ
 - 3) มีความสามารถในการสืบพันธุ์
 - 4) มีการสืบพันธุ์มีลูกหลานลักษณะเหมือนพ่อแม่
 - 5) มีความสามารถในการสร้างและใช้สัญลักษณ์ต่างๆ
4. การที่สัตว์มีบทบาทในการเปลี่ยนสิ่งไร้ค่าให้เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ได้โดยสังคมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการกำจัดทิ้งคือความสำคัญของสัตว์เลี้ยงเชิงขนานนาการและเศรษฐกิจด้านใด
 - 1) ความสำคัญทางวัฒนธรรม
 - 2) ความสำคัญทางด้านอาหาร
 - 3) ความสำคัญทางด้านสิ่งแวดล้อม
 - 4) ความสำคัญทางด้านมนุษย์
 - 5) ความสำคัญทางการผลิตสัตว์

5. สัตว์เลี้ยงไม่ว่าจะเป็นสัตว์ชนิดไหนก็ตาม มันจะคอยอยู่เคียงข้างกับพวกเราเสมอ คือความสำคัญทางด้านมนุษย์ในข้อใด

- 1) สัตว์เลี้ยงทำให้มนุษย์เรียนรู้ได้มากขึ้น
- 2) สัตว์เลี้ยงช่วยไม่ให้มนุษย์ซีเกียจสันหลังยาว
- 3) สัตว์เลี้ยงช่วยลดความวิตกกังวลกับมนุษย์ได้
- 4) สัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อนในยามยากของมนุษย์เสมอ
- 5) สัตว์เลี้ยงช่วยให้มนุษย์มีกำลังใจสู้ชีวิตได้

6. สัตว์เลี้ยงถือเป็นนักบำบัดให้กับมนุษย์เป็นอย่างดี ที่จะช่วยลดความเครียด ความกดดันต่างๆในชีวิตลงได้ คือความสำคัญทางด้านมนุษย์ในข้อใด

- 1) สัตว์เลี้ยงทำให้มนุษย์เรียนรู้ได้มากขึ้น
- 2) สัตว์เลี้ยงช่วยไม่ให้มนุษย์ซีเกียจสันหลังยาว
- 3) สัตว์เลี้ยงช่วยลดความวิตกกังวลกับมนุษย์ได้
- 4) สัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อนในยามยากของมนุษย์เสมอ
- 5) สัตว์เลี้ยงช่วยให้มนุษย์มีกำลังใจสู้ชีวิตได้

7. สัตว์ที่มีขนาดเล็กกว่าร่างกายของมนุษย์โดยทั่วไป มักจะเลี้ยงไว้เหมือนเป็นสมาชิกตัวหนึ่งในครอบครัว คือ สัตว์เลี้ยงเชิงนันทนาการและเศรษฐกิจประเภทใด

- 1) สัตว์ใหญ่
- 2) สัตว์ปีก
- 3) สัตว์เล็ก
- 4) สัตว์น้ำ
- 5) สัตว์กระเพาะเดียว

8. โดยภาพรวมปลาสวยงามชนิดใดมีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด

- 1) ปลาการ์ฟ
- 2) ปลากัด
- 3) ปลาทอง
- 4) ปลาออสการ์
- 5) ปลาเทวดา

9. นิสัยของคนไทยและคนเอเชียยังมองว่ากระต่ายเป็นสัตว์เลี้ยงที่น่ารักมากกว่าเป็นสัตว์เลี้ยงเพื่อการบริโภค การบริโภคเนื้อกระต่ายจึงยังมีจำกัดเฉพาะพวกนิยมรับประทาน คือปัญหาการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการ และเศรษฐกิจด้านใด

- 1) ปัญหาการขาดความหลากหลายของสายพันธุ์สัตว์เลี้ยง
- 2) ปัญหาด้านการตลาด

- 3) ปัญหาการหาปัจจัยการผลิต
- 4) ปัญหาการขาดความรู้ทางวิชาการ
- 5) ปัญหาเรื่องกฎหมายและข้อกำหนด

10. ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจประเภทปลาสวยงามเน้นการพัฒนาในด้านใด

- 1) การลดต้นทุนการผลิตปลาสวยงาม
- 2) การผสมพันธุ์ปลาลูกผสมสายพันธุ์ใหม่
- 3) การควบคุมมาตรฐานแหล่งเพาะพันธุ์ปลา
- 4) การวิจัยเพื่อผลิตสินค้าให้มีมาตรฐาน
- 5) การควบคุมโรคติดต่อของปลาสวยงาม

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน

หน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการผลิตสัตว์เชิงนันทนาการและเศรษฐกิจ

ข้อที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	2)	2)
2	3)	2)
3	5)	5)
4	4)	3)
5	5)	4)
6	3)	3)
7	1)	3)
8	3)	1)
9	3)	2)
10	5)	4)

บรรณานุกรม

- กรมศุลกากร รายงานสถิตินำเข้า-ส่งออก (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://internet1.customs.go.th/ext/Statistic/StatisticIndex2550.jsp> สืบค้น 3 มิถุนายน 2557
- คลอดแล้ว ยุทธศาสตร์ปลาสวยงามปี 2556-2560 กรมประมงเร่งเดินหน้า ขยับเป้าส่งออกปลาสวยงามเต็มกำลัง (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก http://www.fisheries.go.th/secretary/pr_old/news_detail.php?news_id=304 สืบค้น 10 มิถุนายน 2557
- ความหมายสัตว์เลี้ยง (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%E0%B8%87> สืบค้น 10 พฤษภาคม 2557
- ความหมายของการเลี้ยงสัตว์ประเภทสวยงาม สัตว์เลี้ยง และการเลี้ยงสัตว์ (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/goyjaareerat/hnwy-thi-3> สืบค้น 10 พฤษภาคม 2557
- ความหมายสัตว์พื้นเมือง (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9E%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%98%E0%B8%B8%E0%B9%8C%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%B9%89%E0%B8%99%E0%B9%80%E0%B8%A1%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%87> สืบค้น 10 พฤษภาคม 2557
- ความหมายสัตว์เศรษฐกิจ (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://petlovely.wordpress.com/2012/11/14/%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A8%E0%B8%A3%E0%B8%A9%E0%B8%90%E0%B8%81%E0%B8%B4%E0%B8%88/> สืบค้น 10 พฤษภาคม 2557
- ชนิดของสัตว์เลี้ยง (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=12&chap=5&page=t12-5-infodetail02.html> สืบค้น 30 พฤษภาคม 2557
- ชมรมผู้เลี้ยงไก่แจ้ (2543) *การเลี้ยงไก่แจ้* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์เกษตรสาส์น
 แกรมศิลป์ เดชอุดม และรังสรรค์ พันเดช (มปป.) *ไก่ฟ้า* สำนักพิมพ์วีทีเอช บุ๊คเซ็นเตอร์
 ธีระ วิสิทธิ์พานิช (มปป.) *การเลี้ยงกระต่าย* เชียงใหม่ ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด (2545) *การเลี้ยงนกกระทาจากเทศ* กรุงเทพมหานคร บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด
 ปานเทพ รัตนगर (2544) *คู่มือคนรักเหมียว* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ภัครธรศ

ปัญหาการผลิตปลาสวยงาม (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://thaiaquatic.doccloth.com/?p=86> สืบค้น

10 พฤษภาคม 2557

มาตรฐานการจัดการฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาสวยงามเพื่อการส่งออก (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก

http://www.fisheries.go.th/fpo-angthong/know_f_4.htm สืบค้น 10 พฤษภาคม 2557

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง รหัสวิชา สค102 (ออนไลน์) เข้าถึงได้

จาก www.mwit.ac.th/~keng/lesson05/13.doc สืบค้น 1 พฤษภาคม 2557

ยอดชาย ทองไทยนันท์ (2556) การพัฒนาพันธุ์สัตว์พื้นเมือง ในเอกสารสอนชุดวิชาการปรับปรุงพันธุ์และ

การสืบพันธุ์สัตว์ หน่วยที่ 14 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รุ่งนภา รัตนราชชาติกุล. (2544).วารสารสัตวแพทย์ปีที่ 11 (2): 40-47.

วสันต์ สุวรรณมณี (2545) นกกระจอกเทศ กรุงเทพมหานคร โครงการหนังสือเกษตรชุมชน

ศรัชฌา กาญจนสิงห์ มาตรการควบคุมสัตว์เลี้ยงในเมืองไทย (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก

<http://www.openbase.in.th/http://%252Fwww.panyathai.or.th/wiki/index.php/>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%A2%25>

สัตว์ปีก (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก http://www.trueplookpanya.com/new/cms_detail/knowledge/22057 สืบค้น 3 มิถุนายน 2557

สัตว์น้ำ (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B3> สืบค้น 3 มิถุนายน 2557

สัตว์เลี้ยง อนุรักษ์ 4,000 ล้าน (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://library.dip.go.th/multim5/edoc/14423.doc> สืบค้น 10 พฤษภาคม 2557

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2555) *คู่มือวิชาการ เรื่อง แนวทางการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภท การเลี้ยงสัตว์น้ำ* สำนักงานกิจการโรมพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

อภิชาติ วัฒนกุล (มปป.) *เอกสารประกอบการอบรมการเลี้ยงกวาง : การจัดการฟาร์มกวางกรณีศึกษาของ อภิชาติ ฟาร์ม* กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาธุรกิจ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

อ.ต.ก. ยกระดับตลาดสัตว์เลี้ยง (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.arda.or.th/addrss-detail.php?id=431> สืบค้น 27 พฤษภาคม 2557

10 สัตว์ในกองทัพ (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://writer.dekd.com/JiPieZz/story/viewlongc.php?id=687461&chapter=45> สืบค้น 6 มิถุนายน 2557

10 อันดับประโยชน์ของการเลี้ยงสัตว์ (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.stock2morrow.com/showthread.php?t=53631> สืบค้น 25 พฤษภาคม 2557